

Den elektriska flickan

Man brukar tala om brinnande och förtärande kärlek. Men det är bara ljumt prat i jämförelse med den heta historia jag nu ska berätta. Den utspelade sig någon gång i början av seklet i en liten by i skogstrakterna i Blekinge.

Det var när elektriciteten var ny och man även ute på landet kunde få elektriskt lyse vid köksbordet.

Just när strömmen drogs till denna by föddes en flicka. Hon var ett ilsket barn som skrek mycket och länge. Hennes far var elektriskt intresserad. Han var den förste i byn som köpte lampa och han hade på ett ungefär förstått hur sladdarna skulle kopplas för att det verkligen skulle bli ljus.

Flickebarnet var ilsket och skrek och skrek. Hennes far beställde då från Claes Ohlsson i Insjön en elektrisk motor. Den byggde han in i vaggan och genom en fiffig koppling skulle vaggan fås att vipa fram och tillbaka av sig självt. Det skulle bli en stor lindring för mor.

Det gick inte riktigt som han hoppats. Ljuset i taket började genast flacka. Allt ljus i hela byn började flämta. Men detta med elektricitet var så nytt att ingen kom sig för att klaga. Och vaggan vibrerade snarare än vaggade och det surrade om den som en spinnande katt. Men flickan somnade gott till darrningarna och det dova surret.

Efter två år hade hon vuxit till sig. Vaggan hade gjort sin tjänst och ställdes undan på vinden. Det var ungefär då som en inspektör från kraftbolaget dök upp. Man hade blivit av med ström i ledningarna på vägen, sa han. Lika mycket ström som hela järnbruket i Kallinge gjorde av med hade spärlost försvunnit, men de senaste dagarna, troligen efter hans inspektion hos alla abonnenter, verkade problemet oförklarligt ha lösts, tillade han nöjt.

Det var något märkligt med flickan, det såg föräldrarna genast. Hon kunde inte röra en katt utan att pälsen ställde sig rakt upp och den for iväg som om den fått ett slag på nosen. Så katter gick ur vägen för henne.

Det kunde också spraka om henne och ibland om nätterna var hon liksom självlysande. Men detta var ju deras första barn och hon var som sagt ovanligt ilsken av sig.

Flickan hade energi på något vis, det var alla ense om. Hon kunde arbeta i slåttern tre dagar och tre nätter i sträck utan att äta eller dricka. Hon gick som en liten maskin över fälten. Men vilken bonde klagar över en sådan flicka?

Hade föräldrarna varit riktigt uppmärksamma så skulle de anat oråd. Hon satte fyr i spisen genom att knäppa med fingrarna. Och hon kunde baka bullar bara genom att hålla degklumparna i handen ett ögonblick.

Peter Dahl (f. 1934), *Hoppeskutt*.
© Peter Dahl/BUS 2010.

– Det var en underbar trollerikonst hon lärt sig, sa hennes mor och far bara och applåderade.

Det sprakade alltid i radioapparaten när hon kom in i rummet. Ack, dessa föräldrar som inte märker hur barnen har det! De bad henne helt enkelt gå ut i skogen ett slag när det var dags för väderleksrapport.

Hade de varit lite mer uppmärksamma, så kunde de nog ha räddat henne.

Katter aktade sig för flickan, som sagt – liksom läraren i byn. Vid ett tillfälle då hon inte gjorde som läraren sa, gav han henne en örfil. Han fick då en stöt, så att han for tre meter baklänges och slog huvudet i katedern. Därefter höll han sig undan. Läraren fick också ett riktigt bevis på att hon var underlig. När man i skolan undervisade om kartor och kompasser, så fick man ingen ordning på de små instrumenten. De pekade alla mot flickan som om det var hon som var den magnetiska nordpolen!

Tiden gick och flickan växte upp och blev den vackraste man sett. En så strålande vacker kvinna hade aldrig funnits i Blekinge.

På danserna i Folkets hus var det alltid hon som var mittpunkten. Alla män skulle dansa med henne. Efteråt sa de att när man tog henne i famn så erfor man en pirrande känsla i hela kroppen. Men den som tror att de klagade över detta har aldrig varit på dans i ett Folkets hus. Man slogs om henne. Man drack sig full för att våga bjuda upp henne.

Man var villig att offra sin vänstra hand för att få gå med henne bakom gärdet. Hon var en kvinna som alla ville ha, men hon var svår att få.

Nu närmar vi oss slutet på denna berättelse. En lördagskväll kom en ung man till byn för första gången. Man sa att han var son till en elverksarbetare och hade vuxit upp i lägenheten på andra våningen i kraftverket vid Ronneby-fallet. Han kom till Folkets hus för att dansa.

Och när de två träffades så var det som om något stort skedde. Katten skrek och sprang till skogs. De dansade mitt på golvet och det lyste om dem. Musiken fick en kraft som aldrig tidigare. Alla andra par slutade dansa och höll sig intill väggen. Det var som ett mäktigt och högsänt kraftfält kring de två.

De dansade och dansade och när de första gången kysstes så gick det blåaktiga sprakningar genom mörkret.

De smög sig ut för att gå hand i hand över markerna – så gott man nu kan smyga när man lyser som en tusenwattslampa och sprakar som en ebonitstav över ett kattskinn.

Där gick den vackraste kvinnan i Blekinge ut genom dörren för att aldrig mer komma tillbaka. O, så sorgligt att ingen kunde hindra det som skulle ske, att ingen varsamt kunde ladda ur denna elektriska flicka!

Nu gick hon ut genom dörren med den unge mannen. Och de dansande bara gladdes åt att själva också få prova dansgolvet en stund och musikerna pustade ut och tänkte spela lugnt och i alldeles vanlig takt igen.

O, detta är en sorglig historia om ett spännande första möte mellan man och kvinna, om en glödande förälskelse, om en förtärande kärlek.

Något senare såg man strax bakom gärdet ett starkt ljus som av brinnande magnesium. Detta ljus lyste upp skogen, fälten och markerna som om det var klockan tolv på dagen.

Man skyggade för ögonen och sprang ditåt och fann bara den torra askan av två unga människor. Och man grät och suckade och tyckte det var sorgligt. Alla menade att det var ett hemskt öde för unga älskande, utom en gammal gubbe med svedda ögonbryn som strukit i buskarna för att titta på unga flickben. Säkert hade han varit vittne till alltihop. Han sa:

– O, att en enda gång få uppleva en sådan brinnande kärlek! Det är värt mer än livet.

Man fick skrapa ihop askan på en skyffel isolerad med cykelslangar och lägga kvarlevorna i en cementkista. Flickan är nu begravd på kyrkogården i byn.

Där slutar historien. Jag vet inte vilka slutsatser man kan dra mer än att elektricitet är farligt, och att kärlek är ännu farligare.

Jag vill inte säga exakt var detta skedde och exakt vem den elektriska flickan var. Men när jag körde förbi häromdagen, sprakade det underligt i bilradion just vid kyrkogården. Och jag vet att byns orienteringsklubb är den sämsta i hela landet.

Ulf Nilsson (f. 1948)

Fyra berättelser, 1998